

14/08-26

UKA 2026 / 332

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffigisassatut siunnersuut imaattoq matumuuna saqqummiuppara:

**Naalakkersuisut kommunit sumiiffinnilu susassaqtut attuumassuteqartut suleqatigalugit Kalaallit Nunaanni naluttarfinnik pilersitsinissamut nuna tamakkerlugu aalajangiinissamut tunngavissiamik kingusinnerpaamik UKA 2027-mi saqqummiussinissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Aalajangiinissamut tunngavissiami illoqarfiit sorliit pisariaqartitsinerpaajunersut piviusunngortitsinissamullu periarfissagissaarnerpaajunersut tullerijaaarneqassapput. Aamma naluttarfiit assigiinngitsunik ilusillit, sanaartornermut ingerlatsinermullu aningaasartuutit, nukissiuuteqarnikkut pissutsit, piginnittuunermut ingerlatsinermullu aaqqissuussinerit kiisalu aningaasalersuinissamut periarfissat qulaajarneqassapput. Tamatuma saniatigut suliniummik ataatsimik arlalinnilluunniit piviusunngortitsinissamut piffissamut iliuusissanullu pilersaarutaasinnaasoq saqqummiunneqassaaq.**

(Inatsisartunut ilaasortaq Aqqalu C. Jerimiassen, Atassut)

## **Tunngavilersuut:**

Nunatsinni inooriaasitsinnut ulluinnatsinnut ilaalluinnarput imaq, kangerluit tatsillu. Innuttaasut amerlasuut inuussutissarsiutigalungu suliffigaat aalisartuunermikkut, piniartuunermikkut, takornarialerisuunermikkulluunniit, sunngiffimmi imaatigut angallanneq illoqarfiit nunaqarfiillu akornanni atungaasaqaaq. Taamaattumik nalunermik ilinniartariaqarneq immikkut pisinnaatitaaffittut isigineqartariaqaraluartorluunniit isumaqarfigisinnaasarpara, inuunermi tunngaviummik piginnaasaqarfigisassatut, isumannaallisaanermi toqqammaviummat, peqqissutsimillu sukisaarsaarfiuasinnaasutut aamma aallussiffiusinnaakutsoorluni.

Ullumikkut naluttarfinnik atuinissamut periarfissat sumi najugaqarneq aallaavigalungu assigiinngitsuupput. Nuummi naluttarfigareerpoq, nunattali annersaani meeqqat, inuusuttut inersimasullu nalunermik ilinniartinneqarnissamut imaluunniit aaqqissuussaasumik naluttarnermut periarfissaqanngillat. Taamaattumik nalunermik ilinniarnialernissamut periarfissat sumi najugaqarnermik annertuumik aallaaveqarput.

Naluttarneq isumannaallisaaneriinnarmik isumaqanngilaq. Naluttarfiit atuartitsinermut, timersornermut, aaqqissugaasumik sungiusarnermut, unammiaaarnernut, piginnaanngorsaaqqinnermut peqqissutsillu siuarsarneqarneranut atorneqarsinnaapput. Atuarfiit, meeqquariviit, timersoqatigiiffiit, utoqqaat, inuit innarluutillit kiisalu innuttaasut timiminnik mianersortumik aalatitsinissamik pisariaqartitsisut naluttarfinnik iluaquteqarsinnaapput. Naluttarfinnik pitsaanerusunik peqalernikkut aamma nalunermik ilinniartitsisunik, annaassiniartartunik, sungiusaasunik teknikkikkullu ingerlatsinermut sulisunik ilinniartitaanissamut tunngavissaqalersinnaavoq.

Kommunit, peqatigiiffiit sumiiffinnilu suliniuteqarusuttut ukiut ingerlaneranni naluttarfinnik imaluunniit nalunermut atortorisarutinik allanik pilersitsinissaq sulissutigisarsimavaat. Sumiiffiit ilaannit isumassarsiat, titartakktat, pilersaarusiornermut siunnersuutit, aningaasaqarnikkut naatsorsuutit aningaasaateqarfinnullu qinnuteqaatit suliarineqareersimapput. Assersuutigalugu Sisimiuni Ilulissanilu suliniuteqartoqarsimavoq. Taamaakkaluartoq suliniutit amerlasuut suli piviusunngortinneqanngillat.

Sumiiffinni suliarineqarsimasut annaaneqartariaqanngillat. Taamaattumik nuna tamakkerlugu aalajangiinissamut tunngavissiami suliniutit siusinnerusukkut ingerlanneqarsimasut maanna ingerlanneqartut ilanngullugit nalunaarsorneqartariaqarput. Sumiiffinni suliniuteqartut angusaat aamma suliniutit sooq uninngasimanersut misissorneqartariaqarput. Titartakkat, naatsorsuutit aningaasalersuinissamullu pilersaarutit pioreersut nutarterneqarsinnaanersut atorineqarsinnaanersulluunniit aamma nalilerneqartariaqarput.

Siunnersuummi siunertaanngilaq illoqarfiit sorliit naluttarfeqalissanersut aalajangissallugu. Aamma eqqarsaataanngilaq illoqarfiit tamarmik naluttarfinnik ilusimigut angissutsimigulluunniit assigiiaartunik peqalissasut. Nunatsinni illoqarfinni innuttaasut amerlassusaat, nunap immikkoortuani pingaarteqassusaat, atuarfiit pisariaqartitaat, sanaartornermut atugassarititaasut, nukissiuuteqarneq kommunillu aningaasaqarnerat eqqarsaatigalugit assigiinngitsorujussuupput.

Illoqarfinni anginerusuni naluttarfik nalinginnaasoq, aqqissugaasumik sungiusarnermut unammiaarnermullu atorineqarsinnaasumik naluttarfittalik, aqqiissutissatut pitsaanerpaasinnaavoq. Sumiiffinni allani nalunnermik ilinniartitsinermit naluttarfik minnerusoq, sungiusaaqqinnermut naluttarfik imaluunniit katiterneqarsinnaasumik ilusilik piviusorsiornerpaasinnaavoq. Naluttarfiit atuarfinnut, timersortarfinnut imaluunniit pioreersunut allanut attuumassuteqartillugit sananeqarsinnaanersut misissorneqarsinnaapput aamma.

Takorloorneqarsinnaavoq Nukimmik atuineq ingerlatsinerlu aalajangiisuusariaqarsinnaasoq pingaarutilik. Sanaartornermut aningaasalersuinissaq periarfissaqaraluartoq, kiassarnermut, innaallagissamut, imermik saliinnermut, sulisunut, aserfallatsaaliinnermut teknikkikkullu ingerlatsinermit aningaasartuutit ukiut amerlasuut nammanneqarsinnaasariaqassapput. Taamaattumik tulleriiaarinissaq sioqqullugu sanaartornermut aningaasartuutit ukiumoortumillu ingerlatsinermit aningaasartuutissat naatsorsuutigineqartut misissorneqartariaqassapput.

Timersorneq timigissarnerlu pillugit Inatsisartut inatsisaat naapertorlugu Naalakkersuisut kommunillu timersornermi atortorissaarutitut tapiissuteqarsinnaapput. Taamaallilluni pisortat peqataasinnaaneranut inatsisini tunngavissaqareerpoq. Taamaattorli akisussaaffik, piginnittuuneq, aningaasalersuineq siunissamilu ingerlatsineq Naalakkersuisut, kommunit suleqatillu allat akornanni qanoq agguarneqarsinnaanersut misissorneqartariaqassapput.

Kalaallit Nunaata suliniutit kisimiilluni aningaasalersuinissaa pisariaqanngilaq. Naalagaaffimmit, EU-mit, aningaasaateqarfinnit suleqatiniillu attuumassuteqartunit allanit aningaasaleeqataasoqarsinnaaneranut periarfissat aqqissuussaasumik misissorneqartariaqarput.

Misissuineq kommunit, peqatigiiffiit, suliniuteqartut sumiiffinnilu susassaqtut allat qanimut suleqatigalugit ingerlanneqartariaqarpoq. Sumiiffinni susassaqtut pisariaqartitanik, maannamut suliarineqarsimasunik ajornartorsiutinillu ilisimasaqarput. Naalakkersuisut peqatigalugit nuna tamakkerlugu suliat assigiissaartumik katersorlugillu nalilersorneqarsinnaaneri qulakkeerneqarsinnaapput.

Misissuineq malitseqartitsiviunngitsumik nalunaarusiaannaasariaqanngilaq. Taamaattumik Naalakkersuisut salliutitsinissamik inassuteqaammik kiisalu piffissamut iliuusissanullu pilersaarutaasinnaasumik saqqummiussariaqarput. Taamaallilluni Inatsisartut kommunillu suliniutaasumik arlalinilluunniit sumi qanorlu piviusunngortinneqarsinnaaneranik aalajangiinissamut aalajangersimasumik tunngavissaqalissapput.

Kissaatigineqartut tamarmik ataatsikkut pilersinneqarsinnaanngillat. Taamaattorli ataatsimut takussutissalorsinnaavugut, sumiiffinni suliarineqareersimasut tunngavigalugit ingerlaqqissinnaavugut

pivusorsioortumillu alloriaat siulleq pilersissinnaallugu. Naluttarfinnut aningaasaliineq  
isumannaallisaanermut, peqqissutsimut, ilinniartitaanermut, timersornermut inuiaqatigiinnilu  
nukittunerusunut siunissamut aningaasaliineruvoq.

## **Aningaasatigut ingerlatsinikkullu pisortanut kingunerisassai:**

Aalajangiinissamut tunngavissiap suliarineqarneranut allaffissornikkut suliaq AC-fuldmægtigip ukiumut  
ataatsimut sulineranut, tassa 500.000 kr.-it missaannut, naleqarsinnaasoq missiliutigineqarsinnaavoq.  
Tamatumani saniatigut teknikkikkut aningaasaqarnikkullu avataaneersunit siunnersorteqarnermut kiisalu  
kommunik sumiiffinnilu susassaqtunik ataatsimeeqateqarnut angalanernullu aningaasartuutit 1 mio.  
kr.-it missaanniissinnaasut missiliutigineqarsinnaapput. Taamaalilluni misissuinermit aningaasartuutit  
katillugit 1,5 mio. kr.-it missaanniissinnaasut missiliutigineqarsinnaavoq.

Missiliineq nuna tamakkerlugu ataatsimut nalilersuinermit tunngavoq. Naluttarfinnik ataasiakkaanik  
sukumiisumik pilersaarusiorneq, teknikkikkut misissuinerit imaluunniit sanaartorneq missiliinermit  
ilaatinneqanngillat. Siunnersuutip akuersissutigineqarnera nammineq naluttarfinnik sanaartornissamut  
aningaasaliissuteqarnermik kinguneqassanngilaq.

## **Namminersortunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:**

Soqanngilaq.

## **Innuttaasunut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai:**

Soqanngilaq